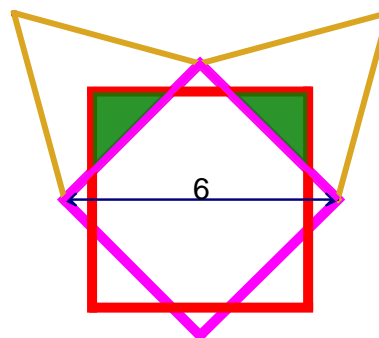

Problemes de Geometria per a l'ESO 254

2431.- Dos vèrtexs del quadrat roig són centres de dos triangles equilàter
 El triangle lila té diagonal 6.
 Calculeu l'àrea de la regió ombrejada.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de diagonal $\overline{BD} = 6$

Considerem el triangle equilàter $\triangle CDE$ de centre G .
 Siga M el punt mig del costat \overline{CD} .

$$\overline{CD} = \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot 6 = 3\sqrt{2}$$

$$\overline{EM} = \frac{\sqrt{3}}{2} \overline{CD} = \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot 3\sqrt{2} = \frac{3}{2}\sqrt{6}$$

Aplicant la propietat del baricentre:

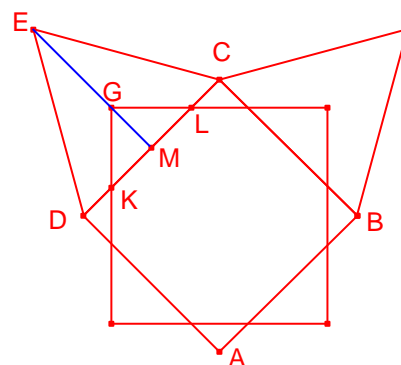
$$\overline{GM} = \frac{1}{3} \overline{EM} = \frac{1}{3} \cdot \frac{3}{2} \sqrt{6} = \frac{\sqrt{6}}{2}$$

L'àrea del triangle rectangle isòsceles $\triangle KLG$ és:

$$S_{KLG} = \overline{GM}^2 = \left(\frac{\sqrt{6}}{2}\right)^2 = \frac{3}{2}$$

L'àrea ombrejada és:

$$S = 2 \cdot S_{KLG} = 2 \cdot \frac{3}{2} = 3$$

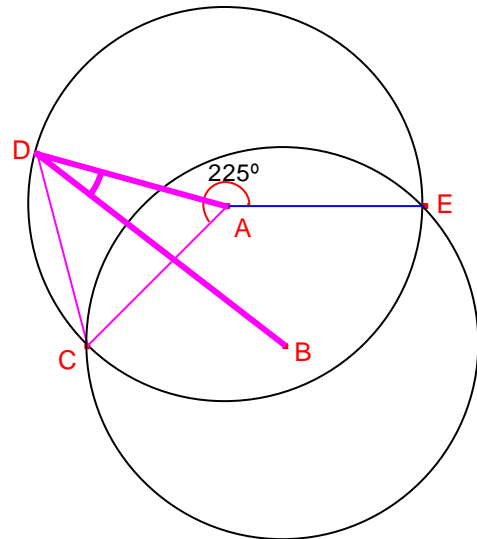

2532.- En la figura, les dues circumferències de centre A, B són iguals.

El triangle $\triangle ABD$ és equilàter.

$$\angle CAE = 225^\circ$$

Calculeu la mesura de l'angle $\angle ACB$

Solució:

El quadrilàter $ACBE$ és un rombe de costat iguals al radi de les circumferències.

$$\angle CAE = \angle CBE = 360^\circ - 225^\circ = 135^\circ$$

Aleshores:

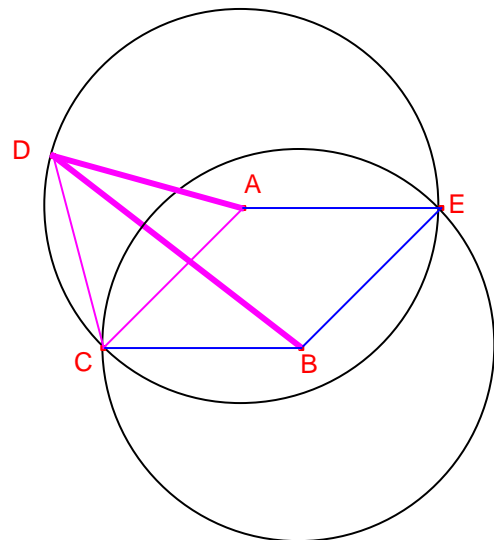
$$\angle ACB = 45^\circ$$

$$\angle DCB = 60^\circ + 45^\circ = 105^\circ, \overline{BC} = \overline{CD}$$

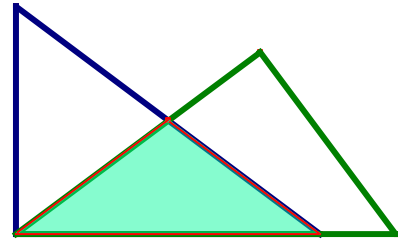
Aleshores:

$$\angle CDB = \frac{180^\circ - 105^\circ}{2} = \frac{75^\circ}{2}$$

$$\angle ACB = 60^\circ - \angle CDB = 60^\circ - \frac{75^\circ}{2} = \frac{45^\circ}{2}$$

2533.- Calculeu l'àrea de la intersecció de dos triangles 3-4-5.

Solució:

Siguen els triangles $\triangle ABC$, $\triangle ADE$ rectangles 3-4-5.

Siga F la intersecció de \overline{BC} i \overline{AE}

Siga P la projecció de F sobre el segment \overline{AB}

$\angle ABC = \angle EAD$

Aleshores, el triangle $\triangle ABF$ és isòsceles.

Per tant, P és el punt mig del segment \overline{AB}

$\overline{AP} = \overline{BP}$

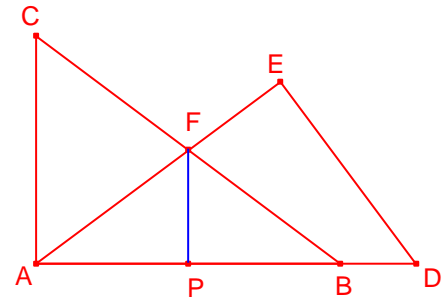
Els triangles $\triangle ABC$, $\triangle PBF$ són semblants i de raó 2:1

Aplicant el teorema de Tales:

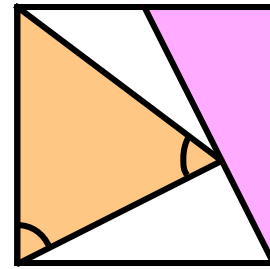
$$\frac{\overline{PF}}{\overline{BC}} = \frac{\overline{PB}}{\overline{AB}} = \frac{1}{2}$$

L'àrea del triangle $\triangle ABF$ és:

$$S_{ABF} = \frac{1}{2} \overline{AB} \cdot \overline{PF} = \frac{1}{2} \cdot 4 \cdot \frac{3}{2} = 3$$

2534.- El triangle rectangle de la figura ocupa $\frac{1}{4}$ del quadrat. Calculeu la proporció entre les àrees dels triangle isòsceles i el quadrat.

Solució 1:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat

Siga el triangle isòsceles $\triangle ADE, \overline{AD} = \overline{DE}$

Siga el triangle rectangle $\triangle BCM, M$ és el punt mig del costat \overline{CD} .

La circumferència de centre D que passa pel punt A , passa pels punts E, C .

La recta BM talla la circumferència en el punt P .

Notem que P pertany a la recta AD .

Aleshores, $\angle AEP = 90^\circ$

Els triangles rectangles $\triangle BCM, \triangle AKD$ són semblants i de raó

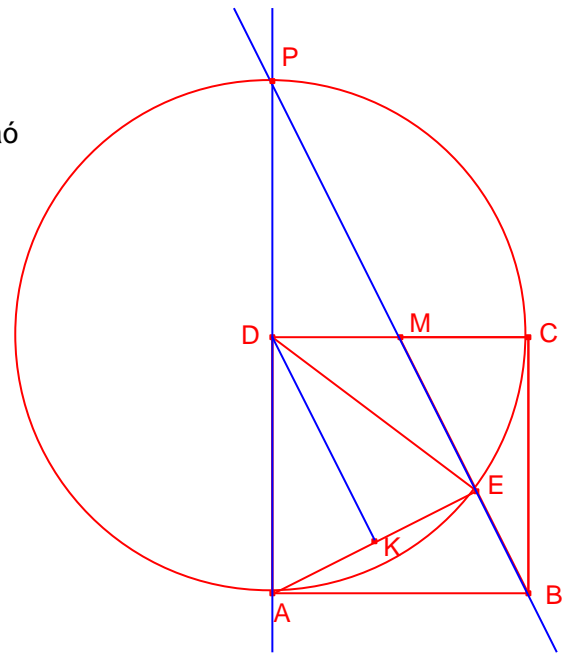
$$\frac{\overline{BM}}{\overline{AD}} = \frac{\sqrt{5}}{2}$$

Dos rectangles són semblants les seues àrees són proporcionals a la raó dels costats:

$$\frac{S_{AKD}}{S_{BCM}} = \left(\frac{2}{\sqrt{5}}\right)^2 = \frac{4}{5}$$

$$S_{AKD} = \frac{4}{5} S_{BCM} = \frac{4}{5} \cdot \frac{1}{4} S_{ABCD} = \frac{1}{5} S_{ABCD}$$

$$\frac{S_{ADE}}{S_{ABCD}} = \frac{2}{5}$$

Solució 2:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 2$

Siga el triangle isòsceles $\triangle ADE, \overline{AD} = \overline{DE}$

Siga K el punt mig del costat \overline{AE}

Siga el triangle rectangle $\triangle BCM, M$ és el punt mig del costat \overline{CD} .

Siga $\overline{BE} = x, \overline{AE} = 2 - x$

Els triangles rectangles $\triangle BCM, \triangle EE'B$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\overline{EE'} = 2x$$

Els triangles rectangles $\triangle AKD, \triangle EE'A$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{\frac{\sqrt{(2x)^2 + (2-x)^2}}{2}}{2x} = \frac{2}{\sqrt{(2x)^2 + (2-x)^2}}$$

$$8x = 5x^2 - 4x + 4$$

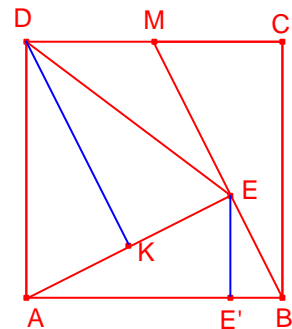
$$\text{Resolent l'equació: } x = \frac{2}{5}$$

L'àrea del triangle isòsceles $\triangle ADE$ és:

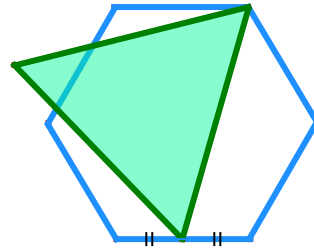
$$S_{ADE} = \frac{1}{2} \overline{AD} \cdot \overline{AE'} = \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot \left(2 - \frac{2}{5}\right) = \frac{8}{5}$$

La proporció de les àrees és:

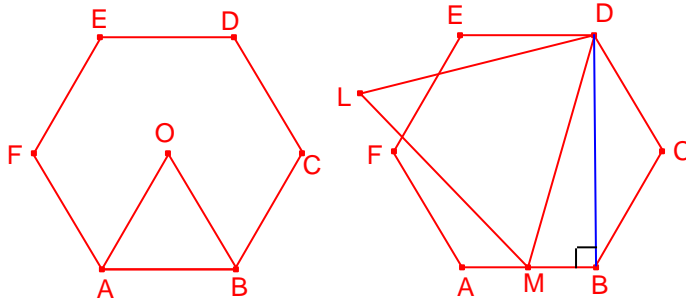
$$\frac{S_{ADE}}{S_{ABCD}} = \frac{\frac{8}{5}}{2^2} = \frac{2}{5}$$

2535.- L'àrea de l'hexàgon regular de la figura és 24.
 Calculeu l'àrea del triangle equilàter.
 Un vèrtex del triangle és el punt mig d'un costat de l'hexàgon.

Solució:

Siga l'hexàgon regular $ABCDEF$ de costat $\overline{AB} = c$, de centre O i àrea 24.

L'àrea del triangle equilàter $\triangle ABO$ és:

$$S_{ABO} = \frac{1}{6} \cdot 24 = 4$$

$$\overline{MB} = \frac{1}{2}c, \overline{BD} = c\sqrt{3}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle MBD$:

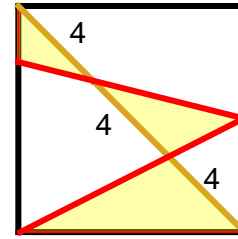
$$\overline{DM}^2 = \frac{13}{4}c^2$$

La proporció de les àrees de dos triangles equilàter és proporcional al quadrat dels costats.

$$\frac{S_{DLM}}{S_{ABO}} = \left(\frac{\overline{DM}}{\overline{AB}}\right)^2 = \frac{13}{4}$$

$$S_{DLM} = 4 \cdot \frac{13}{4} = 13$$

2536.- La diagonal d'un quadrat s'ha dividit en tres parts iguals, cadascuna de les quals mesura 4. Determineu l'àrea de la zona ombrejada.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = c, c^2 = \frac{1}{2}12^2 = 72$

Siguen els punts E, F de la diagonal \overline{BD} tal que $\overline{DE} = \overline{EF} = \overline{FB} = 4$

Siga la recta AF que talla el costat \overline{BC} en P .

Siga la recta PE que talla el costat \overline{AD} en Q .

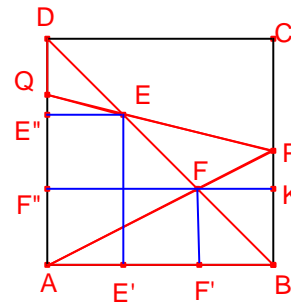
Siga F' la projecció de F sobre el costat \overline{AB}

Siga E' la projecció de E sobre el costat \overline{AB}

Siga F'' la projecció de F sobre el costat \overline{AD}

Siga E''' la projecció de F sobre el costat \overline{AD}

Siga K la projecció de F sobre el costat \overline{BC}

$$\overline{AE'} = \overline{E'F'} = \overline{F'B} = \overline{FK} = \frac{1}{3}c$$

$$\overline{AE''} = \overline{E''F''} = \overline{F'E} = \frac{1}{3}c$$

Els triangles rectangles $\triangle AF'F, \triangle ABP$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\overline{BP} = \frac{1}{2}c$$

Aleshores, P és el punt mig del costat \overline{BC}

Els triangles $\triangle DQE, \triangle BPE$ són semblants i de raó 1:2.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\overline{DQ} = \frac{1}{2}\overline{BP} = \frac{1}{4}c$$

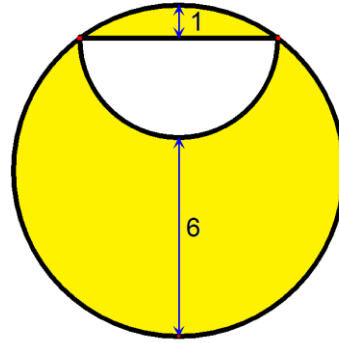
Els triangles $\triangle EFP, \triangle FBP$ tenen la mateixa base i la mateixa altura. Aleshores tenen la mateixa àrea.

L'àrea ombrejada és igual a l'àrea dels triangles $\triangle ABF, \triangle BPF, \triangle DQE, \triangle DQE$

$$S_{\text{ombrejada}} = \frac{1}{2}c \cdot \overline{FF'} + \frac{1}{2}\overline{BP} \cdot \overline{FK} + \frac{1}{2}\overline{DQ} \cdot \overline{EE''} = \frac{1}{2}c \cdot \frac{1}{3}c + \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2}c \cdot \frac{1}{3}c + \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{4}c \cdot \frac{1}{3}c = \frac{7}{24}c^2$$

$$S_{\text{ombrejada}} = \frac{7}{24}c^2 = \frac{7}{24} \cdot 72 = 21$$

2537.- Calculeu l'àrea de la regió ombrejada.

Solució:

Siga O el centre de la circumferència i $\overline{OQ} = R$ el radi.

Siga P el centre del semicercle de radi $\overline{PQ} = r$

El triangle $\triangle OPQ$ és rectangle.

$$\overline{OP} = R - 1.$$

$$2R = 1 + r + 6$$

$$2R = 7 + r$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle $\triangle OPQ$:

$$R^2 = r^2 + (R - 1)^2$$

$$r^2 - 2R + 1 = 0$$

$$r^2 - (7 + r) + 1 = 0$$

$$r^2 - r - 6 = 0$$

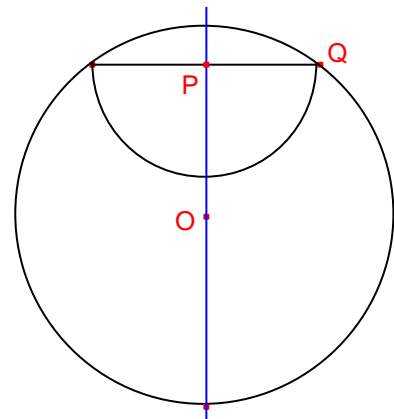
Resolent l'equació:

$$r = 3$$

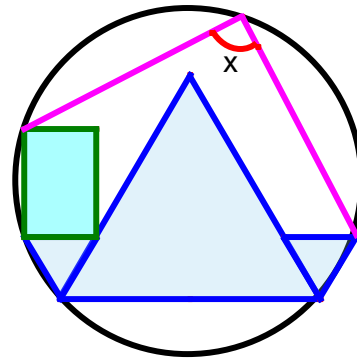
$$R = 5$$

L'àrea ombrejada és la diferència entre l'àrea del cercle de radi 5 i el semicercle de radi 3.

$$S_{ombrejada} = \pi R^2 - \frac{1}{2} \pi r^2 = 25\pi - \frac{9}{2} \pi = \frac{41}{2} \pi$$

2538.- En la figura, s'han empaquetat tres triangles equilàters i un rectangle en una circumferència. Calculeu la mesura de l'angle x .

Solució:

Siga $\alpha = \widehat{KL}$, $\beta = \widehat{QR}$

$$\widehat{NR} = \widehat{JM} = \widehat{NR} = 120^\circ$$

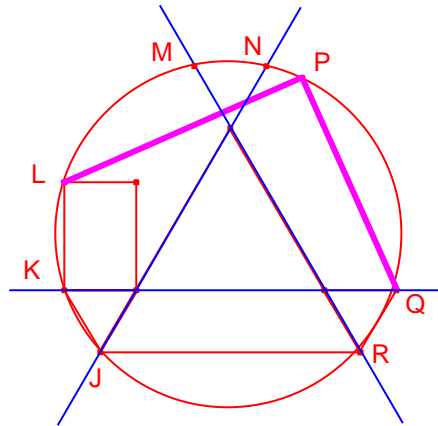
$$\widehat{LQ} = 180^\circ$$

$$\alpha + \beta + \widehat{LQ} = 360^\circ - \widehat{QRK}$$

$$\alpha + \beta + 180^\circ = 360^\circ - 120^\circ$$

$$\alpha + \beta = 60^\circ$$

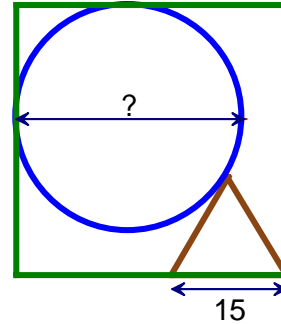
$$\angle LPQ = \frac{\widehat{QR} + \widehat{KR} + \widehat{KL}}{2} = \frac{\alpha + \beta + 120^\circ}{2} = 90^\circ$$

2539.- Un triangle equilàter té un vèrtex i un costat en el quadrat

Un costat del triangle equilàter és tangent a la circumferència.

La circumferència és tangent a dos costats del quadrat. Calculeu el diàmetre de la circumferència.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$.

Siga el triangle equilàter $E\overset{\Delta}{B}F$ de costat $\overline{EB} = 15$

Siga P el punt mig del costat \overline{EB}

Siga O el centre de la circumferència.

Siga $\overline{OP} = \overline{OT} = R$ radi de la circumferència.

Siga Q la projecció de O sobre el costat \overline{AB}

Siga S la projecció de F sobre la recta OQ .

La recta EF és tangent a la circumferència. Aleshores, les rectes EF, OF són perpendiculars.

$$\angle SPO = 30^\circ$$

Aleshores,

$$\overline{OS} = \frac{1}{2}R, \overline{SF} = \frac{\sqrt{3}}{2}R$$

$$\overline{PF} = \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot 15, \overline{PB} = \frac{1}{2} \cdot 15$$

$$\overline{AB} = \overline{AQ} + \overline{PQ} + \overline{PB} = R + \frac{\sqrt{3}}{2}R + \frac{15}{2}$$

$$\overline{AB} = \overline{DT} + \overline{OS} + \overline{PF} = R + \frac{1}{2}R + \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot 15$$

Igualant les expressions:

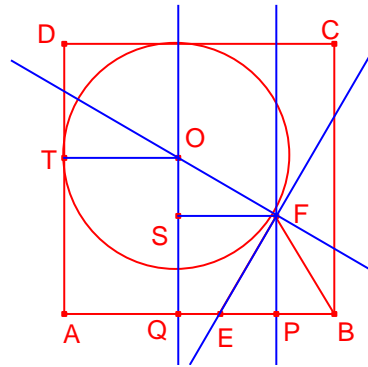
$$R + \frac{\sqrt{3}}{2}R + \frac{15}{2} = R + \frac{1}{2}R + \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot 15$$

Resolent l'equació:

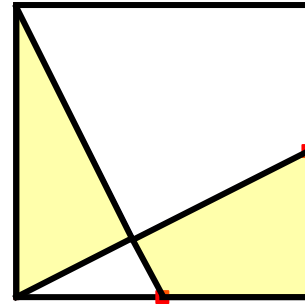
$$R = 15$$

El diàmetre de la circumferència és:

$$2R = 30$$

2540.- Els punts assenyalats són punts migs dels costats del quadrat.
 Calculeu la proporció de les àrees de la regió ombrejada i el quadrat

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$.

Siguen M, N els punts migs dels costats $\overline{AB}, \overline{BC}$, respectivament.

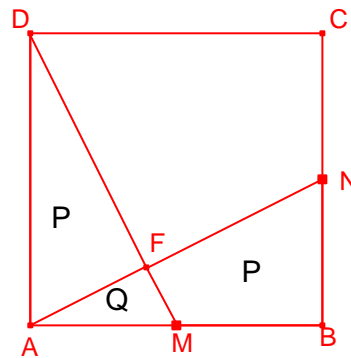
Siga F la intersecció de $\overline{DM}, \overline{AN}$

Siga S l'àrea del quadrat $ABCD$.

Siga P l'àrea del triangle rectangle $\triangle AFD$.

Siga Q l'àrea del triangle rectangle $\triangle AFM$.

$$P + Q = \frac{1}{4}S$$

Els triangles rectangles $\triangle AFD, \triangle MFA$ són semblants i de raó 2:1.

Les seues àrees són proporcionals al quadrat de la proporció dels costats:

$$P = 4 \cdot Q$$

Aleshores:

$$Q = \frac{1}{20}S, P = \frac{1}{5}S$$

La regió ombrejada és:

$$S_{ombrejada} = 2P = 2 \cdot \frac{1}{5}S = \frac{2}{5}S$$

La proporció entre les àrees de la zona ombrejada i el quadrat és:

$$\frac{S_{ombrejada}}{S} = \frac{2}{5}$$